

სს ბანკი ქართუ

პილარ 3-ის წლიური ანგარიში

(2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით)

სარჩევი

1. შესავალი.....	3
2. მენეჯმენტის განცხადება.....	3
3. ბანკის ძირითადი მაჩვენებლები	4
3.1: კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები	4
3.2: ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი	4
4. ბანკის ჯგუფის სტრუქტურა.....	5
5. კაპიტალის სტრუქტურა.....	6
6. კაპიტალის ადეკვატურობა	7
6.1: რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	7
6.3: საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები.....	9
7. ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი	10
8. აქციონერებთან დაკავშირებული საკითხები	11
9. კორპორაციული მართვა.....	11
9.1: სამეთვალყურეო საბჭო	11
9.2: დირექტორატი	13
9.3: აუდიტის კომიტეტი	17
9.4: რისკის მართვის კომიტეტი	17
9.5: საკრედიტო კომიტეტი	18
9.6: მცირე საკრედიტო კომიტეტი	19
9.7: აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი	20
9.8: ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტი	20
10. რისკების მართვა.....	22
10.1: კორპორატიული სტრატეგია.....	22
10.2: რისკების მართვის ჩარჩო.....	22
10.2: საკრედიტო რისკების მართვა.....	26
10.3: საპროცენტო რისკის მართვა	27
10.4: სავალუტო რისკის მართვა.....	28
10.5: საოპერაციო რისკის მართვა	28
10.6: ლიკვიდობის რისკის მართვა.....	29
11. მნიშვნელოვანი სიახლეები.....	30
12. ანაზღაურების შესახებ ინფორმაცია.....	31

1. შესავალი

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება წარმოადგენს დოკუმენტს, რომელიც ეფუძნება ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის პილარ 3-ის გამჭვირვალობის მოთხოვნებს, ევროკავშირის 575/2013 დირექტივის მოთხოვნებსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანებას „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის დამტკიცების თაობაზე“.

დოკუმენტი მოიცავს ინფორმაციას ბანკის კაპიტალის არსებულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის, რისკების მართვის პოლიტიკის, სტრატეგიისა და კორპორაციული მართვის მოდელის შესახებ.

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება ქვეყნდება ყოველწლიურად. დოკუმენტი ხელმისაწვდომი არის ბანკისა და ეროვნული ბანკის ვებ-გვერდებზე როგორც ქართულ, ასევე ინგლისურ ენაზე.

2. მენეჯმენტის განცხადება

ბანკის დირექტორატი ადასტურებს მოცემულ პილარ 3-ის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით, წინამდებარე ანგარიშგება აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2017 წლის ივნისის N92/04 ბრძანებით დამტკიცებული „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის“ მოთხოვნებსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ სხვა წესებსა და ნორმებს. რეგულაციის თანახმად, არ არის სავალდებულო პილარ 3-ის ფარგლებში გამოქვეყნებული ინფორმაციის აუდიტი.

3. ბანკის ძირითადი მაჩვენებლები

ძირითადი მაჩვენებლების ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის კაპიტალთან დაკავშირებული საზედამხედველო მოთხოვნების და ლიკვიდობის შესახებ. დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია შესაბამის მითითებულ თავში.

3.1: კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	31.12.2020	31.12.2019
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	171,026	199,035
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	55,702	20,074
მეორადი კაპიტალი	173,855	208,107
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	400,583	427,216
რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,448,539	1,439,273
<u>მიმდინარე კოეფიციენტები</u>		
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	11.81%	13.83%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.65%	15.22%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	27.65%	29.68%

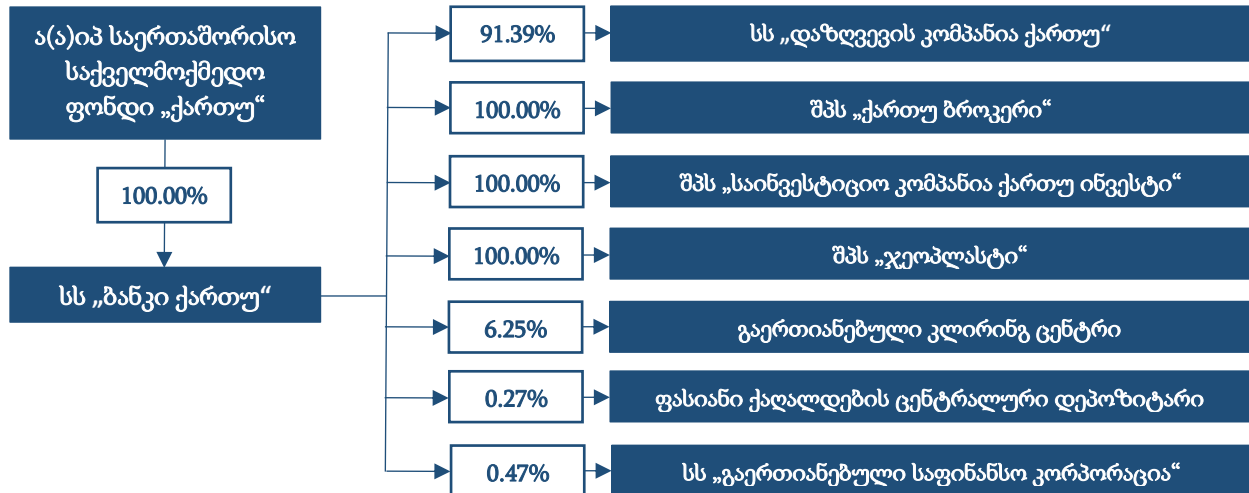
3.2: ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	31.12.2020	31.12.2019
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	364,180	335,125
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	195,000	123,567
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	187%	271%

ბანკის სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური კოეფიციენტები დანართის სახით მოცემულია 2020 წლის მეოთხე კვარტლის კვარტალური გამჟღავნების ფორმის გვერდზე „ძირითადი მაჩვენებლები“.

4. ბანკის ჯგუფის სტრუქტურა

ბანკის ბენეფიციარი მფლობელი არის უტა ივანიშვილი. ჯგუფის სტრუქტურა მოცემულია შემდეგი სქემატური ილუსტრაციის სახით.

სს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“ - კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და ფლობს როგორც სიცოცხლის, ისე არასიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიას. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <https://cartuinsurance.wixsite.com/cartuinsurance>; <http://insurance.gov.ge/Statistics.aspx>

შპს „ქართუ ბროკერი“ – კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და არის საქართველოს ეროვნული ბანკის, როგორც ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველის, მიერ ლიცენზირებული ბროკერი. კომპანიის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <http://gse.ge/broker-companies/cartubroker>

შპს „საინვესტიციო კომპანია ქართუ ინვესტი“ - კომპანია დაფუძნდა 1999 წელს. კომპანია დაფუძნების დღიდან არანაირ საქმიანობას არ ეწევა.

შპს „ჯეოპლასტი“ - ბანკმა კომპანია დააფუძნა 2017 წელს, დასაკუთრებული ქონებების ეფექტურად განკარგვის მიზნით. მიმდინარე ეტაპზე ბანკს არ აქვს განხორციელებული რაიმე სახის ინვესტიცია კომპანიაში.

გაერთიანებული კლირინგ ცენტრი - კომპანია ფლობს მსხვილ ონლაინ პორტალ MYPAY.GE-ს, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია განხორციელდეს სხვადასხვა ტიპის გადახდები პლასტიკური ბარათების გამოყენებით. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <https://www.mypay.ge/Payments/main>

საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალური დეპოზიტარი - კომპანია 1999 წლიდან არის GSCD სისტემის ოპერატორი. აღნიშნული სისტემის ძირითადი მიზანია მისი მონაწილეების მფლობელობაში მყოფი ფასიანი ქაღალდების ნომინალური მფლობელობა, კლირინგისა და ანგარიშსწორების უზრუნველყოფა, გარდა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებისა. GSCD არის 4 კომერციული ბანკისა და საქართველოს საფონდო ბირჟის მფლობელობაში. <http://www.gcsd.ge/>

სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“ (UFC) - პირველი ბანკთაშორისი საპროცესინგო ცენტრი დაარსდა 1996 წლის იანვარს. დღეისათვის საპროცესინგო ცენტრი ემსახურება რვა ბანკს, შვიდ ფინანსურ ორგანიზაციას და ორ კომპანიას. იგი უზრუნველყოფს სრულ საბარათე მომსახურებას VISA International, MasterCard Worldwide და China UnionPay-ის საერთაშორისო რეგულაციებისა და PCI (Payment Card Industry)-ის მონაცემთა უსაფრთხოების სტანდარტების მიხედვით. <http://www.ufc.ge/index.php?lang=geo>

5. კაპიტალის სტრუქტურა

ძირითადი პირველადი კაპიტალი (1,000 ლარი)	31.12.2020	31.12.2019
ჩვეულებრივი აქციები	114,430	114,430
სხვა რეზერვები *	6,838	6,838
გაუნაწილებელი მოგება (ზარალი)	57,389	82,141
არამატერიალური აქტივები (მათ შორის გუდვილი)	(3,545)	(4,374)
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	(4,086)	-
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	171,026	199,035
დამატებითი პირველადი კაპიტალი (1,000 ლარი)	31.12.2020	31.12.2019
დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტები	55,702	20,074
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	55,702	20,074
მეორადი კაპიტალი (1,000 ლარი)	31.12.2020	31.12.2019
აქციებში კონვერტირებადი სესხები (სუბორდინირებული სესხი)	159,843	197,324
რეზერვები **	14,012	10,783
სულ მეორადი კაპიტალი	173,855	208,107
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	400,583	427,216

* ბანკის სარეზერვო ფონდის ფორმირება ხდებოდა წლის გაუნაწილებელი მოგებიდან და მიზანს წარმოადგენდა ბანკის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი შესაძლო ზარალის დაფარვა, საჭიროების შემთხვევაში. 2016 წლიდან ბანკი ფონდს აღარ ზრდის.

** ეროვნული ბანკის რეგულაციის თანახმად, სტანდარტულ სესხებზე შექმნილი საერთო რეზერვები გაითვალისწინება მეორად კაპიტალში, საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების მაქსიმუმ 1.25%-ის ოდენობით.

6. კაპიტალის ადეკვატურობა

6.1: რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

1,000 ლარი	31.12.2020	31.12.2019
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,334,090	1,245,492
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	14,247	64,550
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	100,203	129,231
სულ	1,448,539	1,439,273

6.2: საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

თარიღი: 31.12.2019 თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	საბალანსო ღირებულება	რისკის პოზიციების ღირებულება	რისკის წონა						საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები			
			0%	20%	50%	100%	150%	250%	მიტიგაციამდე	მიტიგაცია	მიტიგაციის შემდეგ	
საბალანსო ელემენტები												
მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	261,895	261,653	55,538	-	-	206,115	-	-	206,115	-	206,115	
მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	102,796	102,796	-	16,553	86,087	156	-	-	46,510	-	46,510	
მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	766,957	779,935	-	-	-	722,535	57,400	-	808,635	28,933	779,702	
ვადაგადაცილებული სესხები	154,307	154,307	-	-	-	152,928	1,379	-	154,996	-	154,996	
ძირითადი საშუალებები *	20,633	17,088	4,383	-	-	12,704	-	-	12,704	-	12,704	
ფული და მისი ექვივალენტები კომერციულ ბანკებში	27,477	27,477	27,477	-	-	-	-	-	-	-	-	
მნიშვნელოვანი ინვესტიციები საფინანსო ინსტიტუტებში და საგადასახადო აქტივი	16,066	16,066	-	-	-	-	-	16,066	40,165	-	40,165	
სხვა ინვესტიციები საფინანსო ინსტიტუტებში	56	57	-	-	-	57	-	-	57	-	57	
სხვა აქტივები **	56,091	52,390	-	-	-	50,466	-	1,924	55,276	195	55,081	
სულ საბალანსო ელემენტები	1,406,277	1,411,769	87,399	16,553	86,087	1,144,960	58,779	17,990	1,324,459	29,128	1,295,330	
გარესაბალანსო ელემენტები												
კრედიტის მახასიათებლების მქონე გარანტიები	3,403	3,403	-	-	-	3,403	-	-	3,403	39	3,365	
არასაკრედიტო მახასიათებლების მქონე გარანტიები	35,580	17,790	-	-	-	17,790	-	-	17,790	2,457	15,333	
აუთვისებელი საკრედიტო ინსტრუმენტები ***	38,040	19,020	-	-	-	19,020	-	-	19,020	561	18,458	
სულ გარესაბალანსო ელემენტები	77,023	40,213	-	-	-	40,213	-	-	40,213	3,058	37,156	
კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები												
კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით ****	80,204	1,604	-	-	-	1,604	-	-	1,604	-	1,604	
სულ	1,563,504	1,453,586	87,399	16,553	86,087	1,186,777	58,779	17,990	1,366,276	32,186	1,334,090	

* ძირითადი საშუალებების, საბალანსო და რისკის პოზიციას შორის სხვაობა გამოწვეულია არამატერიალური აქტივებით, რომელიც, თავის მხრივ, სრულად იქვითება საზედამხედველო კაპიტალიდან.

** აღნიშნულ მუხლში შედის რისკის პოზიციები ფიზიკური პირების მიმართ, გიროში დასაკუთრებული ქონება და სხვა მოთხოვნები.

*** რისკის პოზიციაში გაითვალისწინება სესხის გაცემის ვალდებულების საბალანსო ღირებულების 50%.

**** რისკის პოზიციაში გაითვალისწინება სავალუტო ფორვარდების და სვოპების საბალანსო ღირებულების 2%.

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების დათვლის მიზნით, მიტიგაციის საშუალებად ბანკი იყენებს მხოლოდ სადეპოზიტო ანგარიშზე განთავსებულ ფულად სახსრებს ან ფულთან გათანაბრებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

6.3: საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია

საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიცია უდრის „კომერციული ბანკების საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტის დადგენის, გაანგარიშებისა და დაცვის წესით“ განსაზღვრულ კრებსით საერთო ღია სავალუტო პოზიციას.

6.4: საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

1,000 ლარი	2020	2019	2018
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	40,963	55,244	49,420
მოგება (ზარალი) ქონების გაყიდვიდან	6	59	(1)
მთლიანი არასაპროცენტო შემოსავლები	10,356	1,711	2,696
მთლიანი შემოსავალი	51,312	56,895	52,115
მთლიანი შემოსავლის საშუალო ბოლო 3 წლის	53,441	68,922	82,252
საოპერაციო რისკების კაპიტალი (15.00%)	8,016	10,338	12,338
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	100,203	129,231	154,224

7. ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (სებ-ის მეთოდოლოგიით)

31.12.2020 (1,000 ლარი)	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	59,267	304,913	364,180
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	27,833	167,167	195,000
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	212.9%	182.4%	186.8%
მინიმალური მოთხოვნა	>75%	>100%	>100%

ბანკის სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური კოეფიციენტები დანართის სახით მოცემულია 2020 წლის მეოთხე კვარტლის კვარტალური გამჟღავნების ფორმის გვერდზე „ძირითადი მაჩვენებლები“. (იხ. ბმულზე: <https://www.nbg.gov.ge/index.php?m=672>)

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (ბაზელის მეთოდოლოგიით)

31.12.2020 (1,000 ლარი)	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	54,436	217,062	271,498
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	11,302	22,013	28,967
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	481.7%	986.1%	937.3%

სებ-ის მეთოდოლოგიით გაანგარიშებული კოეფიციენტები ბანკისთვის წარმოადგენს სავალდებულოდ დასაცავ მოთხოვნას, ხოლო ბაზელის მეთოდოლოგიით დათვლილი მონაცემები წარმოდგენილია საილუსტრაციო მიზნებისათვის. დეტალური ინფორმაცია მოცემულია კვარტალურ დანართში გვერდზე 14.LCR.

8. აქციონერებთან დაკავშირებული საკითხები

ბანკის აქციონერის და აქციონერთა კრების უფლებები რეგულირდება წესდების საფუძველზე. ბანკის აქციონერი უფლებამოსილია: შეცვალოს ბანკის წესდება, საფირმო სახელწოდება, აირჩიოს და გამოიწვიოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები, დაამტკიცოს ბანკის წლიური ანგარიშგება, ფინანსური შედეგები, დაამტკიცოს აუდიტის კომიტეტის დასკვნა. კრებას უფლება აქვს მიიღოს ბანკის რეორგანიზაციას ან ლიკვიდაციასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილება.

წესდების მიხედვით, აქციონერთა კრება მოიწვევა ყოველწლიურად, როგორც წესი, საანგარიშგებო წლის დაწყებიდან ორი თვის ვადაში. ვინაიდან ბანკს ყავს მხოლოდ ერთი აქციონერი, კრების მოწვევა არ ხდება და აქციონერი საჭიროებიდან გამომდინარე ღებულობს ერთპიროვნულ გადაწყვეტილებას.

9. კორპორაციული მართვა

9.1: სამეთვალყურეო საბჭო

სს „ბანკი ქართუს“ სამეთვალყურეო საბჭო შედგება ხუთი წევრისგან. საბჭო შემდგენაირად არის დაკომპლექტებული:

1. ნიკოლოზ ჩხეტიანი - თავმჯდომარე
2. თემური კობახიძე - თავმჯდომარის მოადგილე, დამოუკიდებელი წევრი
3. ბესიკ დემეტრაშვილი - წევრი
4. თეა ჯოხაძე - წევრი
5. ზაზა ვერძეული - დამოუკიდებელი წევრი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, ნიკოლოზ ჩხეტიანს, 2001 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახემწიფო უნივერსიტეტი, სამართალმცოდნეობის სპეციალობით, ხოლო 2002 წელს მიენიჭა ბრემენის უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხი სამართალმცოდნეობაში. 2012 წლიდან დღემდე არის ა(ა)იპ საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდი „ქართუს“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე. 2007-2012 წლებში ა(ა)იპ საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდი „ქართუს“ იურისტი. 2008-2014 წლებში იყო სს „ქართუ ჯგუფის“ იურიდიული დეპარტამენტის უფროსი, 2007-2008 წლებში ამავე კომპანიის იურიდიული დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე, ხოლო 2006-2007 წლებში სს „ქართუ ჯგუფის“ იურისტი. 2004-2006 წლებში იყო იურიდიული კომპანია „გაბისონია და პარტნიორების“ იურისტი. 2002-2004 წლებში საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს საგარეო პოლიტიკის კვლევისა და ანალიზის ცენტრის უფროსი სპეციალისტი.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილესა და დამოუკიდებელ წევრს, თემური კობახიძეს, დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს ინჟინერიის ფაკულტეტი. 2016 წლიდან დღემდე არის შპს „კავკასუს ონლაინის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი, ამასთანავე, 2013 წლიდან დღემდე იკავებს ამავე კომპანიის გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობას. 2014 წლიდან დღემდე თემური სს „ბანკი ქართუს“ აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარეა. 2012-2013 წლებში

იყო შპს „კავკასუს ონლაინის“ დირექტორის მრჩეველი. 2011-2012 წლებში იკავებდა საინფორმაციო ტექნოლოგიების ჯგუფის აუდიტორის თანამდებობას სს „ბანკ ქართუში“. 2010-2011 წლებში იყო შპს „მოზიტელის“ სახაზინო ოპერაციების სპეციალისტი.

ბესიკ დემეტრაშვილს დამთავრებული აქვს ივ.ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. 2012 წლიდან დღემდე არის შპს „მენეჯმენტ სერვისის“ და შპს „ქართულ ფრანგული სკოლის“ დირექტორი. 2014 წლიდან დღემდე არის შპს „აგრო ქართუს“ დირექტორი, ხოლო 2015 წლიდან დღემდე შპს „რივიერა XXI“-ს და სს „დიდველის“ დირექტორი. 2008 წლიდან დღემდე არის საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრი, ხოლო 2013 წლიდან დღემდე შპს „ფინსერვისი XXI“-ს იურიდიული მრჩეველი. 2005-2006 წლებში იყო შპს „ბურჯის“ და ა(ა)იპ ასოციაცია „ატუს“-ს იურიდიული სამსახურის უფროსი. 2002-2006 წლებში იყო შპს „რეესტრი XXI“-ს ფასიანი ქაღალდების რეგისტრატორი. 1999-2000 წლებში იყო თბილისის საკრებულოს იურისტი. 1998-1999 წლებში იყო არასამთავრობო ორგანიზაცია „კონსტიტუციის 42-ე მუხლის“ იურისტი.

თეა ჯოხაძე, CFA ფლობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მიერ მინიჭებულ ბაკალავრის ხარისხს საერთაშორისო ეკონომიკაში. მოგვიანებით, 1998 წელს მიიღო ხარისხი კოპენჰაგენის უნივერსიტეტში, პოლიტიკურ მეცნიერებათა ინსტიტუტში. საერთაშორისო ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხი მიენიჭა ჯონ ჰოპკინსის უნივერსიტეტში, უმაღლეს საერთაშორისო კვლევათა სკოლაში. თეა ჯოხაძე 2019 წელს დაინიშნა სს „ბანკი ქართუს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად. 2019 წლიდან ქალბატონი ჯოხაძე იკავებს „საქართველოს თანაინვესტირების ფონდის“ გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობას. 2014-2019 წლებში იყო ამავე ფონდის მმართველი დირექტორი, 2013-2014 წლებში კი, იკავებდა ფინანსური დირექტორის პოზიციას. 2005-2013 წლებში ხელმძღვანელობდა სს „საქართველოს ბანკის“ ფინანსური სახსრების მოზიდვისა და სასესხო კაპიტალის ბაზრების სამსახურს. ქალბატონი ჯოხაძის პროფესიული გამოცდილება საქართველოს გარდა უკავშირდება ამერიკის შეერთებულ შტატებს. ის იკავებდა ფინანსური საკონსულტაციო სერვისების უფროსი კონსულტანტის პოზიციას Pace Global Energy Services, LLC-ში. სხვადასხვა დროს ასრულებდა ფინანსური სტრუქტურების და ფასწარმოქმნის ანალიტიკოსისა და გაზისა და ელექტროენერჯის ეკონომიკური ანალიტიკოსის მოვალეობებს CMS Energy Corp.m Marketing, Services & Trading-ში ტეხასში; იყო ასისტენტი პროგრამის ოფიცერი „დემოკრატიისა და არჩევნების მხარდაჭერის საერთაშორისო ინსტიტუტში“, შვედეთში, ასევე ინფორმაციის ოფიცერი „გაეროს ჰუმანიტარულ საქმეთა კოორდინაციის ოფისში“ საქართველოში, მკვლევარი „ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეაში“ დანიაში და პროგრამის ანალიტიკოსი „გაეროს განვითარების პროგრამა საქართველოს ოფისში“.

ზაზა ვერძეულმა ბაკალავრისა და მაგისტრის ხარისხი ვაჭრობის ეკონომიკისა და საქონელმცოდნეობის მიმართულებით მიიღო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. 2019 წელს, ბატონი ვერძეული დაინიშნა სს „ბანკი ქართუს“ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად. 2007-2019 წლებში ის იკავებდა სს „ზირაათ ბანკი საქართველოს“ რისკების მართვის განყოფილების უფროსისა და დირექტორის მოადგილის თანამდებობას. 2006 წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდა საცალო ბიზნესის დეპარტამენტს სს „სილქ-როუდ ბანკში“. 1999-2004 წლებში ბატონი ვერძეული ხელმძღვანელობდა საკორესპონდენტო ურთიერთობებსა და ანგარიშსწორებების დირექციას სს „საქართველოს საფოსტო ბანკში“. მისი კარიერის დასაწყისი კი უკავშირდება სს „კავკასიის ბანკს“ საქართველოში და სს „ბანკ ლიუტვის“ რუსეთში, სადაც ის იკავებდა ბუღალტრის პოზიციას.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა უფლებამოსილება განისაზღვრება 4 წლის ვადით. საბჭოს კომპეტენციას განეკუთვნება ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებების პოლიტიკის განსაზღვრა, დირექტორატის მუშაობაზე კონტროლის განხორციელება, ფილიალების განყოფილებებისა და წარმომადგენლობების შექმნა, რეორგანიზაცია და ლიკვიდაცია. ამასთანავე, საბჭო პასუხისმგებელია საწარმოთა დაარსებასა, ან მათ ლიკვიდაციაზე, კავშირებსა და გაერთიანებებში

გაწვერიანებაზე, ბანკის სტრუქტურების და საშტატო განრიგის განსაზღვრასა და თანამშრომელთა სახელფასე ფონდის დადგენაზე. საბჭო, ასევე ამტკიცებს ბანკის დირექტორატისა და აუდიტის კომიტეტის დებულებებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს წამყვანი როლი უჭირავს ბანკის მმართველობაში, შესაბამისად ეს ორგანო აქტიურად არის ჩართული მიმდინარე პროცესების დაგეგმვასა და მონიტორინგში.

9.2: დირექტორატი

დირექტორატი ბანკის აღმასრულებელი ორგანოა და მისი უფლებამოსილების ვადა 4 წლით განისაზღვრება. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის დირექტორატი შემდეგნაირად არის დაკომპლექტებული:

1. ნატო ხაინდრავა - გენერალური დირექტორი;
2. გივი ლებანიძე - ფინანსური დირექტორი;
3. ბექა კვარაცხელია - რისკების დირექტორი;
4. ზურაბ გოგუა - კომერციული დირექტორი;
5. დავით გალუაშვილი - ოპერაციების დირექტორი;

ბანკის გენერალური დირექტორს, ნატო ხაინდრავას, 1988 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. საბანკო სექტორში 1982 წლიდან მუშაობს. 2016 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ გენერალური დირექტორი და სს „ქართუ ჯგუფის“ გენერალური დირექტორი (წარმომადგენლობითი უფლებების გარეშე). 2013-2015 წლებში იყო ბანკის ფინანსური დირექტორი. 2011-2013 წლებში იყოს ბანკის გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე. 2003-2011 წლებში იყო სს „ბანკი ქართუს“ შიდა აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი, ფინანსური დეპარტამენტის დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილე. 2002-2003 წლებში მუშაობდა საქართველოს ეროვნული ბანკის ბანკების ზედამხედველობის განყოფილების ლიკვიდატორად. 2001-2002 წლებში იყო „თბილკომბანკის“ ლიკვიდაციის კომიტეტის უფროსი ბუღალტერი. 1993-2001 წლებში იყო „სიგმა ბანკის“ უფროსი ბუღალტერი, დირექტორის მოადგილე და ლიკვიდაციის კომიტეტის უფროსი ბუღალტერი. 1988-1993 წლებში იყო ნაძალადევის რეგიონული ცენტრალური შემნახველი ბანკის უფროსი ბუღალტერი. 1987-1988 წლებში იყო შემნახველი ბანკის ნაძალადევის ფილიალის ხელმძღვანელი, 1982-1987 წლებში ამავე ფილიალის უფროსი კონტროლიორი.

ფინანსურ დირექტორს, გივი ლებანიძეს, 2007 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, სპეციალობით ეკონომიკური კიბერნეტიკა, კვალიფიკაცია ეკონომისტ-მათემატიკოსი. 2019 წელს მიიღო მაგისტრის ხარისხი ფინანსებში საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში. 2016 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ ფინანსური დირექტორი, ამასთან 2018 წლიდან იკავებს სს „დაზღვევის კომპანია ქართუს“ ფინანსური დირექტორის პოზიციას. 2013-2016 წლებში იყო ჯერ რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე/ფინანსური რისკების მართვის განყოფილების უფროსი, ხოლო შემდეგ რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი. 2010-2013 წლებში იყო ბანკის საინვესტიციო განყოფილების უფროსი. 2009-2010 წლებში ბანკის კორპორატიული ბანკირი, ხოლო 2007-2009 წლებში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების საკრედიტო ექსპერტი. 2012-2014 წლებში იყო სს „გლობალ კონტაქტ კონსალტინგის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და მოგვიანებით სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე.

რისკების დირექტორი, ბექა კვარაცხელიას, 1996 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, სპეციალობით საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობები. 2013 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ რისკების დირექტორი. 2009-2013 წლებში იყო რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი, ხოლო 2006-2009 წლებში რისკების მართვის განყოფილების უფროსი. 2004-2006 წლებში იყო ბანკის საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე/კორპორატიული ბიზნესის დაკრედიტების განყოფილების უფროსი. 2001-2004 წლებში იყო ბანკის უფროსი საკრედიტო ოფიცერი. 1997-2001 წლებში იყო კრედიტ ოფიცერი.

კომერციულ დირექტორს, ზურაბ გოგუას, 1994 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. 1998 წელს დაამთავრა საქ. ეკონომიკის სამინისტროსთან არსებული ეკ. სოც. პრობლემების ინსტიტუტის ასპირანტურა. 2013 წლიდან დღემდე არის „სს ბანკი ქართუს“ კომერციული დირექტორი. 2004-2013 წლებში იყო ბანკის საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორი. 2002-2004 წლებში იყო ბანკის საკრედიტო განყოფილების უფროსი. 2000-2002 წლებში საკრედიტო განყოფილების უფროსის მოადგილე. 1998-2000 წლებში ხელმძღვანელობდა ბანკის მონიტორინგისა და ანალიზის განყოფილებას. 1997-1998 წლებში იყო სს „ბანკი ქართუს“ საკრედიტო ოფიცერი, 1997 წელს ბანკის ეკონომისტი. 1995-1997 წლებში იყო მარკეტინგული კვლევის ცენტრის მენეჯერი.

ოპერაციების დირექტორს, დავით გალუაშვილს, 1995 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. 2013 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ ოპერაციების დირექტორი. 2011-2013 წლებში იყო ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე. 1997-2011 წლებში იყო სს „ბანკი ქართუს“ მთავარი ბუღალტერის პირველი მოადგილე, უფროსი ბუღალტერი, კონტროლის ჯგუფის უფროსი და ბუღალტერი. 1995-1997 წლებში იყო სს „საქართველოს ბანკის“ ფრონტ დესკ ოფიცერი. 1994-1995 წლებში იყო კომერციულ ბანკ „ნარიყალას“ საერთაშორისო გადარიცხვების განყოფილების უფროსი.

დირექტორატი ორგანიზებას უწევს და ახორციელებს ბანკის ყოველდღიურ ოპერატიულ საქმიანობას, ამასთანავე არის აქციონერთა კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებების აღმსრულებელი. დირექტორატი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსურ მაჩვენებლებზე.

კენჭისყრის დროს, ხმათა თანაბრად განაწილების შემთხვევაში, გენერალური დირექტორის ხმა გადამწყვეტია. ამასთანავე, დირექტორები ერთიპიროვნულად წარმოადგენენ ბანკს მესამე პირებთან ურთიერთობაში.

2020 წლის განმავლობაში დირექტორატმა იმსჯელა და მიიღო შემდეგი გადაწყვეტილებები:

Covid 19-ის გათვალისწინებით დამტკიცდა ბანკის ბიზნესის უწყვეტობის გეგმის პანდემიის სცენარი, ასევე იზოლაციის პოლიტიკა და პროცედურები.

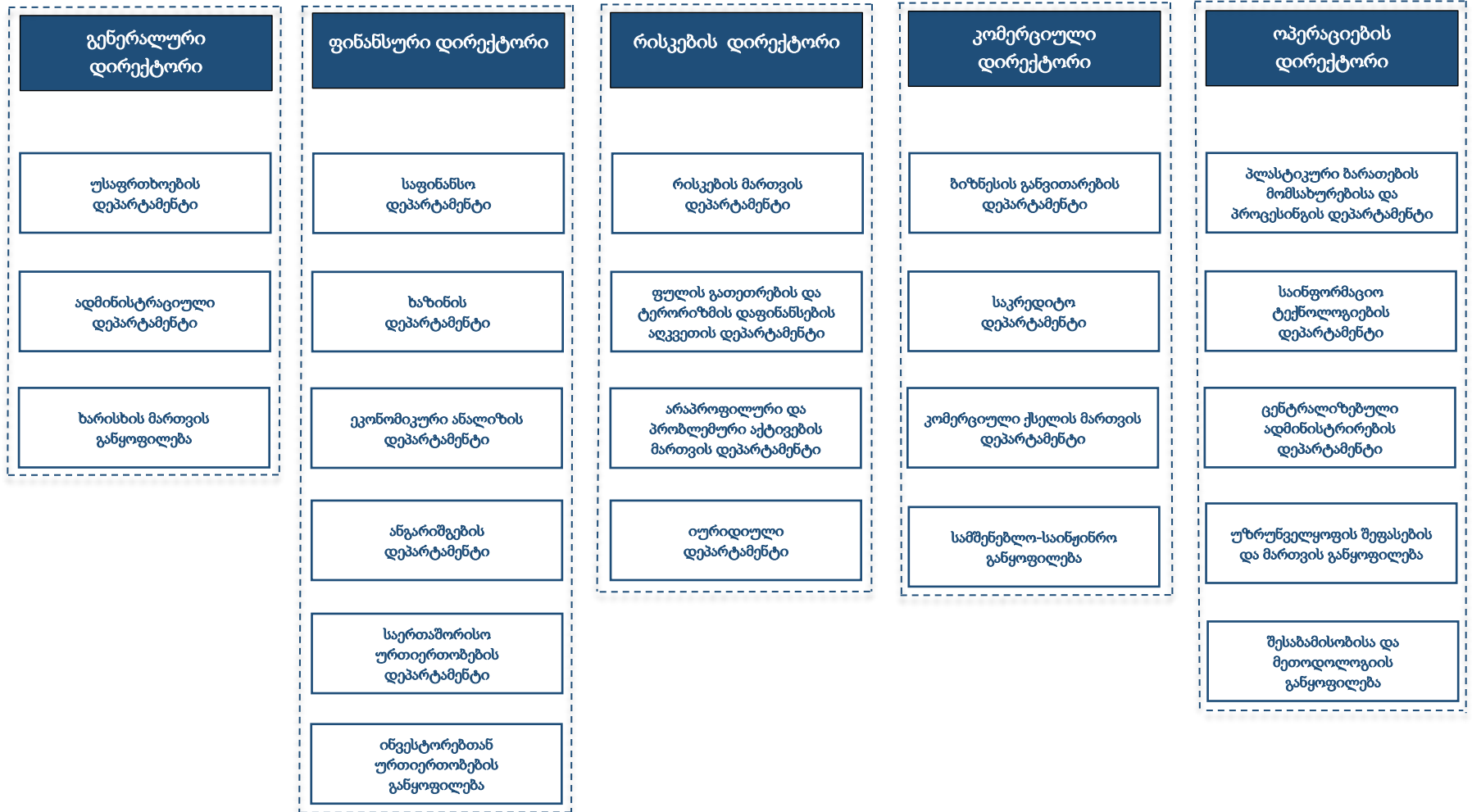
გაიხსნა საკორესპონდენტო ანგარიშები რამდენიმე უცხოურ კომერციულ ბანკში, მათ შორის გერმანიასა და ბელარუსში.

განახლდა ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების მეთოდოლოგია ფასს 9-ის მიხედვით. მოხდა COVID 19-ით გამოწვეული სტრესის შედეგების ასახვა სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვებში როგორც სებ ანგარიშების, ისე ფასს-ის მიხედვით.

დირექტორატის გადაწყვეტილებით ბანკი ჩაერთო საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს პირველადი დილერების საპილოტე პროგრამაში და გაფორმდა შესაბამისი ურთიერთგაგების მემორანდუმი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან. პირველადი დილერები ასრულებენ შუამავლის როლს ფასიანი ქაღალდების ემიტენტსა (საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო) და ინვესტორებს შორის. პირველადი დილერის სტატუსის მისაღებად ბანკმა დააკმაყოფილა ფინანსთა სამინისტროს მიერ წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმები და შესაბამისად მიენიჭა სტატუსი. ამასთანავე, პირველადი დილერები ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად ზრუნავენ ინვესტორთა ბაზის დივერსიფიკაციასა და მეორად ბაზარზე ლიკვიდურობის ზრდაზე. ბანკი ყოველდღიურად აქვეყნებს ფასებს მეორად ბაზარზე აქტიური და არააქტიური ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციისთვის.

საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო ბაზრის მონაწილეთა საქმიანობის წესისა და ბლუმბერგის სავაჭრო სისტემის გამოყენებით ვალუტით ელექტრონული ვაჭრობის წესის შესაბამისად, ბანკის დირექტორატმა დაამტკიცა კლიენტებისთვის ბლუმბერგის BMatch და RFQ პლატფორმებზე განაცხადების პირდაპირ გაკეთებისა და სავალუტო ბაზარზე ვაჭრობის წესები და პირობები.

შემდეგ სქემაზე მოცემულია ინფორმაცია ბანკის დირექტორების საკურატორო მიმართულებების შესახებ.

9.3: აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი წარმოადგენს სამეთვალყურეო საბჭოსთან არსებულ საკონსულტაციო-სათათბირო ორგანოს, რომლის გადაწყვეტილებასაც სამეთვალყურეო საბჭოსთვის აქვს სარეკომენდაციო ხასიათი. კომიტეტის ძირითადი ფუნქცია შიდა აუდიტისა და ბანკის გარე აუდიტორების ფუნქციონირების ხელშეწყობაა.

აუდიტის კომიტეტის მიზანს სამეთვალყურეო საბჭოს საზედამხედველო ფუნქციების განხორციელებაში მხარდაჭერა და შემდეგ საკითხებზე სწორი ინფორმირება წარმოადგენს:

- ბანკის ფინანსური ანგარიშგების სისრულე და საიმედოობა;
- შიდა აუდიტის დეპარტამენტის გამართული ფუნქციონირება;
- გარე აუდიტორის დამოუკიდებლობა და კვალიფიკაცია, აგრეთვე მის მიერ გაწეული მომსახურების ხარისხი, მოცულობა და მომსახურების ანაზღაურება;
- ბანკის შიდა კონტროლის სიტემისა და რისკების მართვის საიმედოობა და ეფექტურობა;

აუდიტის კომიტეტი ზეპირი ან წერილობითი რეკომენდაციით მიმართავს სამეთვალყურეო საბჭოს, სადაც წარმოდგენილი აქვს საკუთარი ხედვა ზედამხედველობის ფორმების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით. წლის ბოლოს კი წარადგენს ანგარიშს გაწეულ სამუშაოსთან დაკავშირებით.

აუდიტის კომიტეტი შედგება სამი წევრისგან, მათ შორის ორი დამოუკიდებელი. ისინი არ არიან ბანკთან დაკავშირებული პირები, ამასთანავე მათ ან მათთან დაკავშირებულ იმ პირებს, რომლებიც საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის თანახმად, კანონისმიერ მემკვიდრეთა წრიდან I და II რიგში ირიცხებიან, არ აქვთ ბანკის მიმართ ფინანსური ვალდებულება. არცერთი წევრი არ არის სხვა კომერციული ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა ან დირექტორატის წევრი. სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც ირჩევს კომიტეტის წევრებს, შერჩევის ეტაპზე დიდ ყურადღებას უთმობს განათლებისა და გამოცდილების შესაბამისობას, ასევე დამოუკიდებლობის ხარისხის შესაბამისობას შიდა სტანდარტთან.

კომიტეტის სხდომები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ, ხოლო საგანგებო შემთხვევებში ტარდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის, კომიტეტის თავმჯდომარის, ან კომიტეტის ორი წევრის მოთხოვნით. ასევე, საჭიროების შემთხვევაში შიდა აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორის მოთხოვნით.

კომიტეტის საქმიანობას არეგულირებს სამეთვალყურეო საბჭოს 2016 წლის 10 თებერვალს დამტკიცებული აუდიტის კომიტეტის დებულება.

9.4: რისკის მართვის კომიტეტი

რისკის მართვის კომიტეტი წარმოადგენს ბანკის საქმიანობაში რისკების მართვის კოლეგიალურ ორგანოს. კომიტეტს გააჩნია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დელეგირებული უფლებამოსილებები ბანკის საქმიანობაში რისკების მართვის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებასა და კონტროლზე. კომიტეტის საქმიანობა ხორციელდება ბანკის სტრატეგიის შესაბამისად და ეფუძნება ბანკის წესდებებსა და დამტკიცებულ შიდა ნორმატივებს, აგრეთვე რისკის მართვის პროცესში არსებულ საერთაშორისო პრაქტიკას.

რისკის მართვის კომიტეტის ფუნქციებს განეკუთვნება რისკის მართვის სტრატეგიების განსაზღვრა, რისკის მართვის პოლიტიკის ფორმულირება და მასში შესატანი ნებისმიერი ცვლილების მომზადება დასამტკიცებლად, რისკის მართვის მეთოდებისა და მოდელების შერჩევა და შესაბამისი პროცესების მუდმივი მონიტორინგი.

რისკის მართვის კომიტეტს ადგენს სამეთვალყურეო საბჭო. კომიტეტი შედგება შემდეგი სრულუფლებიანი მუდმივი წევრისაგან:

- გენერალური დირექტორი (კომიტეტის თავმჯდომარე);
- რისკების დირექტორი;
- ფინანსური დირექტორი;
- ოპერაციების დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტის დირექტორი;

რისკის მართვის კომიტეტის წევრი არ შეიძლება იყოს ბანკის არათანამშრომელი პიროვნება, ბანკის შიდა აუდიტისა და რომელიმე მაკონტროლებელი ორგანოს თანამშრომელი ან სხვა პირი, რომლის კომიტეტში შეყვანითაც ჩნდება ამა თუ იმ ფორმით ინტერესთა კონფლიქტი მისი მდგომარეობის გამო. რისკის მართვის კომიტეტის სხდომები მოიწვევა კომიტეტის თავმჯდომარის (გენერალური დირექტორი) ინიციატივით, საჭიროების მიხედვით.

რისკის მართვის კომიტეტი პირდაპირ ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის მიმართ და როგორც წესი, კვარტალში ერთხელ წარადგენს ანგარიშს გაწეული მუშაობის შედეგების შესახებ. ანგარიშს წარადგენს რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი.

კომიტეტის მუშაობა რეგულირდება 2017 წლის 10 მარტს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკის მართვის კომიტეტის დებულებით.

9.5: საკრედიტო კომიტეტი

კომიტეტი წარმოადგენს საკრედიტო საქმიანობის მართვის სფეროში ბანკის უმაღლეს კოლეგიალურ ორგანოს. კომიტეტს გააჩნია ბანკის წესდების საფუძველზე სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ სრულად მინიჭებული უფლებამოსილებები საკრედიტო საქმიანობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებასა და მართვაზე. კომიტეტის საქმიანობა სრულად ეფუძნება ბანკის წესდებას, საკრედიტო პოლიტიკას, დამტკიცებულ შიდა ნორმატივებსა და დაკრედიტების პროცესში გამოყენებულ საერთაშორისო სტანდარტებს.

კომიტეტის პირდაპირ ფუნქციებს განეკუთვნება ყველა ტიპის საკრედიტო განაცხადის განხილვა და საბოლოო გადაწყვეტილებების მიღება სესხის დამტკიცების ან უარყოფის შესახებ, კონკრეტულ სესხებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო პარამეტრების, მათ შორის სესხის ლიმიტის, ვალუტის, ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების, განსაზღვრისა და ცვლილებების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება, სესხების რესტრუქტურისა, პროლონგაცია, სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის კორექტირება და კლიენტებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღება.

კომიტეტის შემადგენლობას შესაბამისი უფლებამოსილებებით, განსაზღვრავს და ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. კომიტეტი შედგება შემდეგი სრულუფლებიანი მუდმივი წევრისაგან:

- გენერალური დირექტორი (კომიტეტის თავმჯდომარე);
- რისკების დირექტორი;
- ფინანსური დირექტორი;
- ოპერაციების დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორი;
- იურიდიული დეპარტამენტის დირექტორი.

კომიტეტის წევრი არ შეიძლება იყოს ბანკის არათანამშრომელი პირი, ბანკის შიდა აუდიტისა ან რომელიმე მაკონტროლებელი ორგანოს თანამშრომელი ან სხვა პირი, რომლის კომიტეტში შეყვანითაც ჩნდება ამა თუ იმ ფორმით ინტერესთა კონფლიქტი მისი მდგომარეობის გამო.

კომიტეტის სხდომები იმართება ყოველკვირეულად. დღის წესრიგსა და განსახილველ საკითხებს განსაზღვრავს კომიტეტის თავმჯდომარე.

კომიტეტი ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის წინაშე. დირექტორატი, როგორც წესი, კვარტალში ერთხელ მოისმენს კომიტეტის ანგარიშს კომიტეტის მიერ გაწეული მუშაობის შედეგების შესახებ.

9.6: მცირე საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო კომიტეტის მსგავსად, მცირე საკრედიტო კომიტეტი წარმოადგენს საკრედიტო საქმიანობის მართვის სფეროში ბანკის კოლეგიალურ ორგანოს, თუმცა მოქმედება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ, შეზღუდულ ფარგლებში შეუძლია.

კომიტეტის შემადგენლობასა და შესაბამისი უფლებამოსილებებით დელეგირებულ პირებს განსაზღვრავს და ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. კომიტეტი შედგება 3 სრულუფლებიანი წევრისაგან, კომერციული დირექტორი, რისკების დირექტორი და საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორი.

კომიტეტზე განსახილველად შესაძლებელია წარმოდგენილ იქნას ნებისმიერი განაცხადი, რომელიც არ ეწინააღმდეგება ბანკის საკრედიტო პოლიტიკას, ამასთანავე ბიზნეს ჯგუფის მთლიანი დავალიანება დამტკიცებული ან მოთხოვნილი სესხის თანხის დამატებით არ აღემატება 300,000 აშშ დოლარს ან ექვივალენტს სხვა ვალუტაში.

კომიტეტზე ასევე აკრძალულია საბლანკო სესხის, ბანკის ინსაიდერი პირის განაცხადის, სახელმწიფო წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოს განაცხადის განხილვა. ასევე ბანკის მიერ სტანდარტულ კლასიფიცირებულ სესხებზე გამოსაყენებელ მინიმალურ საპროცენტო განაკვეთზე ნაკლების საპროცენტო განაკვეთის დაწესება, 6 თვეზე მეტი ვადით საშელავათო პერიოდის დაწესება სარგებლის გადახდასა და 12 თვეზე მეტი ვადით საშელავათო პერიოდის დაწესება ძირითად თანხაზე.

მცირე საკრედიტო კომიტეტი ანგარიშვალდებულია საკრედიტო კომიტეტის მიმართ. საკრედიტო კომიტეტი კვარტალში ერთხელ მოისმენს კომიტეტის ანგარიშს გაწეული მუშაობის შედეგების შესახებ.

9.7: აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი

აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი წარმოადგენს კოლეგიალურ ორგანოს, რომლის ძირითადი მიზანია ბანკის აქტივ-პასივების ეფექტური მართვის საფუძველზე შეინარჩუნოს და აამაღლოს ბანკის საფინანსო ხარისხობრივი მაჩვენებლები.

კომიტეტის საქმიანობის ძირითად ამოცანას აქტივ-პასივების მართვის პოლიტიკის ბანკის სტრატეგიასთან და სხვა პოლიტიკებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ეფექტური მართვის საფუძველზე ბანკში მობილიზებული რესურსების ოპერატიული მართვის პროცესის ხელშეწყობა, ვალდებულებათა და განთავსებათა სასურველი მოცულობებისა და პარამეტრების განსაზღვრა, ვალდებულებათა და განთავსებათა მართვისთვის აუცილებელი მეთოდოლოგიების და მოდელების შერჩევა/დამტკიცება და მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული ეკონომიკური ნორმატივების დაცვის მიზნით პოლიტიკის შემუშავება და აღსრულების მონიტორინგი წარმოადგენს.

კომიტეტის შემადგენლობას ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. აქტივ-პასივების კომიტეტი შედგება შვილი სრულუფლებიანი წევრისგან, ესენი არიან:

- გენერალური დირექტორი;
- ფინანსური დირექტორი;
- რისკების დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- ოპერაციების დირექტორი;
- ხაზინის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტის დირექტორი;

აქტივ-პასივების კომიტეტის სხდომა მოიწვევა თავმჯდომარის სახელით საჭიროებისამებრ. აღნიშნული კომიტეტის მუშაობა რეგულირდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს 2018 წლის 09 ნოემბერს დამტკიცებული აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის დებულებით.

9.8: ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტი

ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტის პირდაპირ ფუნქციებს წარმოადგენს ახალი/არსებული/ოპტიმიზირებული ბიზნეს-პროცესების ბლოკ-სქემებისა და საჭიროების შემთხვევაში მისი დამხმარე დოკუმენტების (განაცხადები, ტექნიკური დავალებები და ა.შ) განხილვა და დამტკიცება;

კომიტეტის შემადგენლობას ირჩევს და ამტკიცებს ბანკის დირექტორატი. კომიტეტი შედგება შვიდი სრულუფლებიანი წევრისგან:

- ოპერაციების დირექტორი - თავმჯდომარე;
- საოპერაციო რისკების მართვის განყოფილების უფროსი;
- ხარისხის მართვის განყოფილების უფროსი;
- კომერციული ქსელის მართვის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ცენტრალიზებული ადმინისტრირების დეპარტამენტის დირექტორი;
- ბიზნესის განვითარების დეპარტამენტის დირექტორი;
- იურიდიული დეპარტამენტის დირექტორი;

კომიტეტის წევრი არ შეიძლება იყოს ბანკის არათანამშრომელი პიროვნება, ბანკის შიდა აუდიტისა და/ან რომელიმე მაკონტროლებელი ორგანოს თანამშრომელი, სხვა პირი, რომლის კომიტეტში შეყვანილაც ჩნდება ამა თუ იმ ფორმით ინტერესთა კონფლიქტი მისი მდგომარეობის გამო.

კომიტეტის სხდომა მოიწვევა თავმჯდომარის სახელით, საჭიროებიდან გამომდინარე. კომიტეტის მდივნის ფუნქციას ასრულებს შესაბამისობისა და მეთოდოლოგიის განყოფილების უფროსი. კომიტეტზე საკითხის წარმომდგენია შესაბამისობისა და მეთოდოლოგიის განყოფილება.

კომიტეტი ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის წინაშე და კვარტალში ერთხელ წარადგენს შესაბამის ანგარიშს, რომელიც ასახავს კომიტეტის მუშაობასა და შედეგებს.

აღნიშნული კომიტეტის მუშაობა რეგულირდება ბანკის დირექტორატის 2018 წლის 9 ნოემბრის სხდომის ოქმით.

10. რისკების მართვა

10.1: კორპორატიული სტრატეგია

ბანკი ქართუს სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია კორპორატიული და მცირე და საშუალო კლიენტების დაკრედიტება. ბანკი საშუალოვადიან პერსპექტივაში გეგმავს არსებული პროფილის შენარჩუნებას და მცირე და საშუალო კლიენტების წილის ზრდას მთლიან საკრედიტო პორტფელში.

ბანკისათვის, საშუალოვადიან პერსპექტივაში მნიშვნელოვანია აქტივების ხარისხის გაუმჯობესება, რაც თავისთავად გულისხმობს: დასაკუთრებული ქონებების წილის შემცირებას აქტივებში, უმოქმედო სესხების წილის შემცირებას მთლიან საკრედიტო პორტფელში, საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგების შენარჩუნებას ან გაუმჯობესებას, საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაციას დარგების ჭრილში.

გრძელვადიან პერსპექტივაში ბანკი გეგმავს მოზიდული სახსრების სტრუქტურის ცვლილებას, კერძოდ შედარებით მოკლევადიანი რესურსის ჩანაცვლებას უფრო გრძელვადიანი რესურსით და დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირებას.

10.2: რისკების მართვის ჩარჩო

სს „ბანკი ქართუს“ ბიზნეს მოდელი შემუშავებულია ისე, რომ ბანკმა მუდმივად შეინარჩუნოს კაპიტალიზაციის საშუალოზე მაღალი დონე და რესურსები გადანაწილებული ქონდეს ისეთ აქტივებსა და სექტორებზე, რომლითაც მიაღწევს მდგრად და დაბალანსებულ ზრდას.

ის ძირითადი რისკები, რომელსაც ბანკი ქართუ იღებს სტრატეგიული მიზნების განხორციელებისას დაჯგუფებულია შემდეგნაირად: საკრედიტო, ლიკვიდობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა არაფინანსური რისკები.

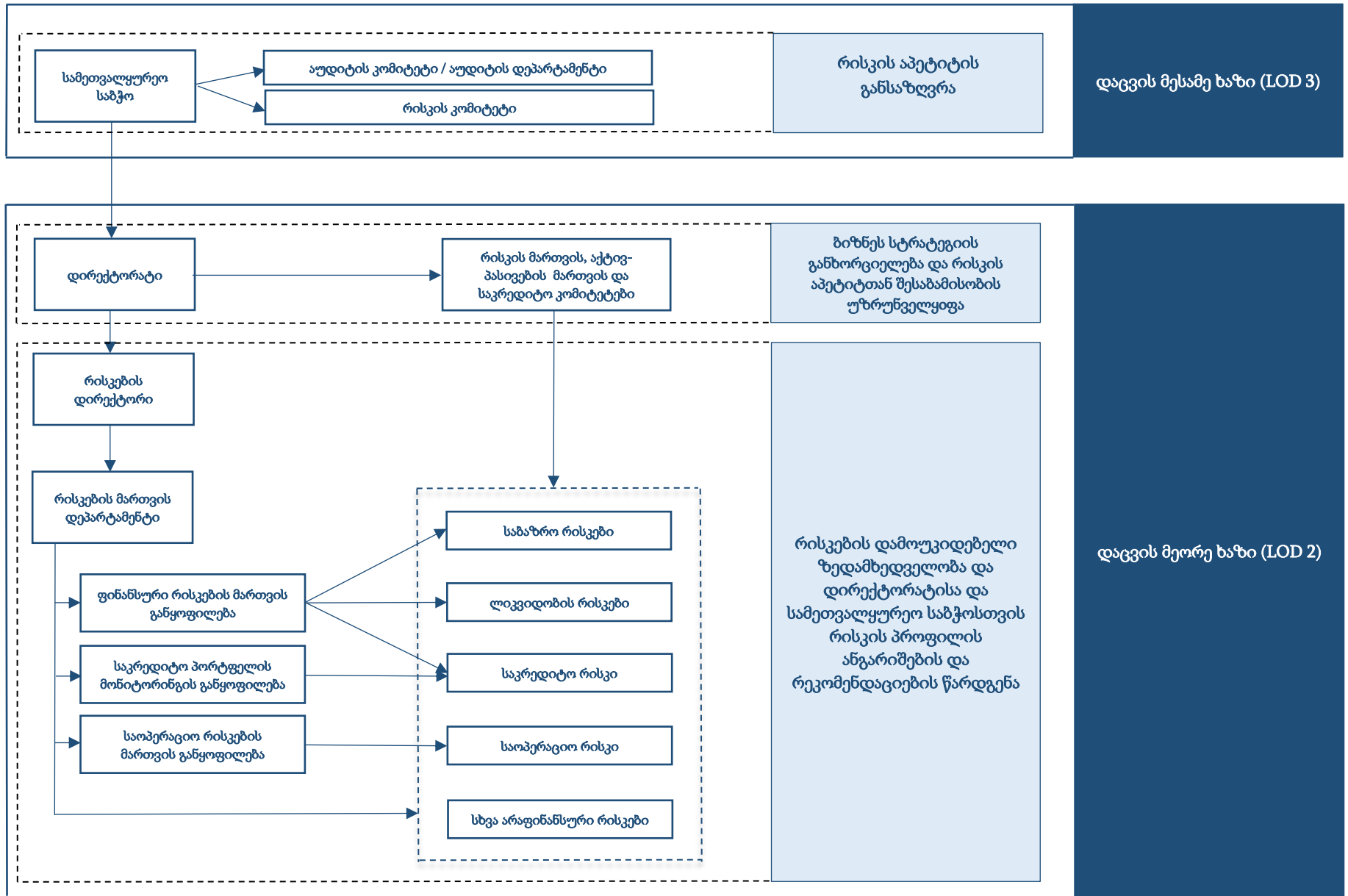
ბანკის რისკების მართვის მიზნებს წარმოადგენს:

- რისკის აპეტიტის განსაზღვრა, რომლითაც მოხდება რისკი/მომგებიანობის ოპტიმიზაცია, კაპიტალის მუდმივად ადეკვატურ დონეზე შენარჩუნებასთან ერთად;
- ლიკვიდობის ისეთ პრუდენციულ დონეზე შენარჩუნება და მართვა, რომლითაც ბანკი მოახდენს მოკლევადიანი ვალდებულებების შესრულებას სტრესული მდგომარეობის დროსაც;
- ადეკვატური და ეფექტური კონტროლის მექანიზმების ქონა;
- სრულ შესაბამისობაში ყოფნა იმ კანონებსა და რეგულაციებთან, რომლებიც უკავშირდება ბანკის ბიზნეს საქმიანობას.

ძირითადი პრინციპები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ეფექტური რისკების მართვის სტრატეგიას არის:

- ბანკში დაცვის მძლავრი მეორე ხაზის (LOD 2) არსებობა;
- ბანკის ბიზნეს სტრატეგიით განსაზღვრული ძირითადი პრინციპების და იმ რისკის დონის შესაბამისობა, რომლის აღებაც ბანკს სურს და შეუძლია (რისკის აპეტიტი);
- იმის უზრუნველყოფა, რომ ბიზნეს საქმიანობის განვითარებასთან დაკავშირებული რისკები არის სწორად იდენტიფიცირებული, გაზომილი და დოკუმენტირებული;
- სათანადო კონტროლის მექანიზმების მუშაობის უზრუნველყოფა.

შემდეგ დიაგრამაზე მოცემულია ბანკის რისკების მართვის სტრუქტურა:

რისკის აპეტიტი

სამეთვალყურეო საბჭო იხილავს და ამტკიცებს რისკის აპეტიტს, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის გრძელვადიან, მდგრად ზრდას და აბალანსებს გრძელვადიან მომგებიანობას პრუდენციული რისკების მართვასთან. რისკის აპეტიტი გამოიხატება რაოდენობრივი მაჩვენებლებით. ბანკი რისკის აპეტიტს იყენებს იმ რისკის დონეების განსასაზღვრად, რომლებიც შეუძლია და სურს აიღოს ბიზნეს საქმიანობის განსახორციელებლად.

კაპიტალის დაგეგმვა

სამეთვალყურეო საბჭო აფასებს კაპიტალის მოთხოვნებს, რომელიც აუცილებელია როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად.

ლიკვიდობის დაგეგმვა

დირექტორატი ზედმიწევნით აფასებს ლიკვიდობის იმ დონეს, რომელიც ბანკს სჭირდება როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად. 1 თვემდე, 3-დან 6 თვემდე, და 6-დან 12 თვემდე ლიკვიდობის პროგნოზირება ხაზინისა და რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ ხდება ყოველთვიურად და წარედგინება დირექტორატს.

რისკის მართვის მოდელი ბანკის დონეზე

რისკების სამართავად ბანკი იყენებს მართვის 3 ხაზიან მოდელს. მოდელი გამოიყენება ვალდებულებების და პასუხისმგებლობების გასამიჯნად, რათა მიღწეული იყოს მთლიანი რისკების ეფექტური მართვა, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის შიდა კონტროლის ჩარჩოს გაძლიერებას.

დაცვის სამ ხაზიანი მიდგომა აცალკევებს მფლობელობა/რისკის მართვას იმ ფუნქციებისგან, რომლებიც ახდენენ რისკების ზედამხედველობას და ასევე იმ ფუნქციებისგან, რომელიც ახდენენ დამოუკიდებელ აუდიტს.

- **დაცვის პირველი ხაზი (LOD 1)** - ბანკის სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ფლობენ და მართავენ რისკს. აღნიშნული ხაზი მოიცავს ბიზნეს და საოპერაციო ერთეულებს. განყოფილების უფროსები და დეპარტამენტის დირექტორები, როგორც რისკის მფლობელები და კონტროლის მფლობელები არიან საბოლოოდ პასუხისმგებელი ყველა იმ რისკსა და კონტროლზე, რომელიც ვარდება მათი პასუხისმგებლობის არეალში.
- **დაცვის მეორე ხაზი (LOD 2)** - სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ახდენენ რისკების იდენტიფიცირებასა და ზედამხედველობას. რისკის მართვის პროცესი, რომლებიც არსებობს მმლავრი დაცვის მეორე ხაზის ფუნქციონირებისთვის, მოიცავს:
 - რისკის კონტროლის შეფასებას;
 - სცენარების ანალიზს;
 - საკრედიტო პორტფელის ხარისხის აქტიურ მართვას;
 - ძირითადი რისკის ინდიკატორებს / ადრეულ სტადიაზე გამაფრთხილებელ ნიშნებს;
 - ბანკში არსებული სხვადასხვა მოდელების მართვას
 - ახალ პროდუქტებსა და სერვისებს
 - შიდა კონტროლის შეფასება/ტესტირებას
 - ძირითადი რისკების მართვის პოლიტიკებისა და პროცედურების მუდმივ მონიტორინგს
 - საოპერაციო რისკების შემთხვევების რეპორტირებას
 - და სხვას
- **დაცვის მესამე ხაზი (LOD 3)** - ერთეულები, რომლებიც ახდენენ:
 - რისკის აპეტიტის განსაზღვრას;

- დამოუკიდებელ აუდიტს;
- პროცესების და ძირითადი მაჩვენებლების დამოუკიდებელ კონტროლს;

რისკების გაზომვის და მონიტორინგის სისტემები

მთავარი პრინციპები რისკების ეფექტურად გაზომვისა და მონიტორინგისთვის არის:

- რისკის პოზიციების გაზომვა მოსალოდნელი დანაკარგების მოდელირების გზით, რისკის ინდიკატორები და სცენარების ანალიზი მთლიანად ბანკის დონეზე;
- უმაღლესი მენეჯმენტის მიერ რისკების სიმძიმის გათვინობიერების ხელშეწყობა;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და დირექტორატისთვის რისკის პროფილის ანგარიშების მიწოდება რისკის ინდიკატორებთან და მიტიგაციის საშუალებებთან ერთად, რათა მათ მიერ მოხდეს რისკის აპეტიტის შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში გადახედვა;
- აღებული რისკების სათანადო აღრიცხვის წარმოება.

ყოველკვარტალური რისკის პროფილის ანგარიშები, რომლებიც მიეწოდება დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს მოიცავს:

- საკრედიტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- ლიკვიდობის რისკის პროფილის ანალიზს;
- სავალუტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- საპროცენტო განაკვეთის რისკის პროფილის ანალიზს;
- საოპერაციო რისკის პროფილის ანალიზს;

სტანდარტიზირებული მიდგომა

ბანკი საზედამხედველო მიზნებისათვის რისკის პოზიციების გაანგარიშებისას იყენებს მხოლოდ „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების“ მიხედვით განსაზღვრულ სტანდარტიზებულ მიდგომას (რომელიც შესაბამისობაშია „საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის“ კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩოსთან).

სტრეს-ტესტები

ბანკი ატარებს სხვადასხვა სტრეს ტესტებს და ახდენს სხვადასხვა პარამეტრების საპროგნოზო სცენარების გაანალიზებას. აღნიშნული ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს/გაზომოს არამხოლოდ მიმდინარე ეტაპზე იდენტიფიცირებული რისკები, არამედ მოვლენების სტრესული სიტუაციის განვითარების შემთხვევაში წარმოშობილი ახალი შესაძლო რისკები.

ბანკი, ბიზნესის წარმოებისას, დგება გარკვეული რისკების წინაშე. ბანკის ძირითადი რისკის კატეგორიები მოცემულია ქვემოთ:

- **საკრედიტო რისკი** - საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი ბანკს შეიძლება წარმოეშვას თავის კლიენტებთან სხვადასხვა საქმიანობით, როგორცაა კრედიტების გაცემა, სახაზინო და საინვესტიციო საქმიანობა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა. საკრედიტო რისკებისა და მისი შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ბანკის 2020 წლის აუდიტის ყოველწლიურ ანგარიშში.
- **საბაზრო რისკი** - რისკი, როდესაც ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთების, გაცვლითი კურსის აქციების ან/და საერთაშორისო ბირჟებზე ვაჭრობადი სასაქონლო ფასების ცვლილება ცვლის ბანკის წმინდა აქტივების ოდენობას, რომელიც წარმოშობს ზარალს. საზედამხედველო მიზნებისათვის, ბანკი საბაზრო რისკის კალკულაციას ახდენს კრებისითი ღია სავალუტო პოზიციის მიხედვით. რომელიც 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 14.2

მილიონ ლარს. საბაზრო რისკების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ბანკის 2020 წლის აუდიტის ყოველწლიურ ანგარიშში.

- **საოპერაციო რისკი** - საოპერაციო რისკი არის ზარალის რისკი, რომელსაც სხვა ფაქტორებთან ერთად, იწვევს შიდა პროცესების არაადეკვატურობა, პერსონალის ქმედებები, სისტემის მოშლა ან გარე ფაქტორები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბანკის მუშაობაზე. საზედამხედველო მიზნებისათვის, ბანკი საოპერაციო რისკის კალკულაციას ახდენს ძირითადი ინდიკატორების მეთოდის მიხედვით.
- **ლიკვიდობის რისკი** - ლიკვიდობის რისკი არის ბანკის რისკი, ვერ მოახდინოს ვალდებულებების გასტუმრება დათქმულ ვადაში, ან გაისტუმროს აქტივების მნიშვნელოვანი დისკონტირების გზით, რაც შეამცირებს ბანკის კაპიტალს. ლიკვიდურობის მართვა ძირითადად ხორციელდება მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ დაწესებული ლიმიტებით, ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტისა (LCR) და საშუალო ლიკვიდურობის დაცვის მექანიზმებით.
- **სხვა არაფინანსური რისკები** - ბანკი თავისი საქმიანობის შედეგად შესაძლოა დადგეს იმ პოტენციური რისკების წინაშე, როგორცაა რეპუტაციის, იურიდიული, სტრატეგიული, შესაბამისობის და სხვა რისკები. რადგან აღნიშნული რისკები მიმდინარე ეტაპზე ბანკისთვის წარმოადგენენ არაკვანტიფიცირებად რისკებს და მათი მართვა ხორციელდება შესაბამისი პოლიტიკების ფარგლებში, ბანკი აღნიშნული რისკებისთვის მიმდინარე ეტაპზე, დამატებითი კაპიტალის დაცვას არ საჭიროებს.

10.2: საკრედიტო რისკების მართვა

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი ბანკს შეიძლება წარმოეშვას თავის კლიენტებთან სხვადასხვა საქმიანობით, როგორცაა კრედიტების გაცემა, სახაზინო და საინვესტიციო საქმიანობა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა .

საკრედიტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საკრედიტო რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოს ბანკში საკრედიტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგისა და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები საკრედიტო პოზიციებსა და კონცენტრაციებზე;
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის საკრედიტო პორტფელი და მისი რისკიანობა;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით;
- უზრუნველყოს საკრედიტო რისკის ამღები მმართველი განყოფილებები, საკრედიტო დეპარტამენტი და ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება, შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით;

საკრედიტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საკრედიტო რისკის ტოლერანტობა უნდა იქნას განსაზღვრული ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადი რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკის შეფასება

ბანკში საკრედიტო რისკების ეფექტურად მართვისთვის არსებობს სესხების შიდა სარეიტინგო სისტემა და დარეზერვების (სესხების მოსალოდნელი დანაკარგების გაზომვის) მეთოდოლოგია, IFRS-ის მიზნებისათვის.

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ძირითადად ხორციელდება საკრედიტო პორტფელის მონიტორინგის განყოფილების მიერ, რომელიც წარმოადგენს რისკების მართვის დეპარტამენტში შემავალ განყოფილებას. აღნიშნული განყოფილება ახორციელებს ყოველკვარტალურად ან/და ყოველთვიურად (დამოკიდებულია ბიზნესის სპეციფიკაზე, დავალიანების სიდიდესა და მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესებაზე) ბანკის მსესხებელი კომპანიების ფინანსურ ანალიზს და მონიტორინგის დასკვნების მომზადებას შესაბამისი რეკომენდაციებით.

უზრუნველყოფა

ბანკი კორპორატიული და საცალო კლიენტების მიმართ საკრედიტო რისკების მიტიგაციის საშუალებად აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფის სახით იპოთეკით დატვირთულ/დაგირავებულ უძრავ და მოძრავ ქონებას. უძრავი და მოძრავი ქონებები არ გაითვალისწინება რისკის მიტიგანტად სახედასხედველო მიზნებისათვის საკრედიტო რისკების მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციის გაანგარიშებისას. უზრუნველყოფის რისკების შეფასებისას ხდება უზრუნველყოფის ღირებულების, საგნის, ლიკვიდობის და აღსრულებადობის შეფასება. უზრუნველყოფა ასევე ჯგუფდება დაფინანსებულ ბიზნესთან კორელაციის კუთხით. უზრუნველყოფის სახით წარმოდგენილი აქტივები, რომელთა ღირებულება მაღალ კორელაციაშია დაფინანსებული ბიზნესის ფინანსურ შედეგებთან სესხის გაცემის განხილვისას LGD-ის კალკულაციისას ანგარიშდება უფრო მაღალი დროითი დისკონტი. ინფორმაცია სესხების შესახებ, უზრუნველყოფების ტიპების ჭრილში მოცემულია 2020 წლის აუდიტის ყოველწლიურ ანგარიშში.

ბანკს ყავს უზრუნველყოფის შეფასების და მართვის სტრუქტურული ერთეული, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტების შებამისად ახდენს უზრუნველყოფაში მისაღები/მიღებული ქონებების შეფასება/გადაფასებას. ზოგიერთ შემთხვევაში ბანკი მიმართავს გარე საშემფასებლო კომპანიებს/ფიზიკურ პირებს.

საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტები

ბანკი, საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტების შეფასებებს იყენებს მხოლოდ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების კალკულაციისთვის.

ბანკი ითვალისწინებს Fitch, Moody's და Standard&Poor's-ის რეიტინგებს მხოლოდ კომერციული ბანკების მიმართ რისკის პოზიციების შეწონვისას.

10.3: საპროცენტო რისკის მართვა

საპროცენტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საპროცენტო რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოს ბანკში საპროცენტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- დაადგინოს სხვადასხვა ოპერაციების მიხედვით ბანკის ლიმიტები;

- პერიოდულად განიხილოს ბანკის ფიქსირებული შემოსავლის მქონე საინვესტიციო და სავაჭრო პორტფელის შედეგები და განიხილოს საბაზრო რისკის სტრატეგია;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით;
- უზრუნველყოს საპროცენტო რისკის ამდები და მმართველი სტრუქტურული ერთეულები შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით;

საპროცენტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საპროცენტო რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადად რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საპროცენტო რისკის ერთერთი მთავარი მხარეა საპროცენტო შემოსავლის მომტანი აქტივების და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებების სხვადასხვა ვადიანობის გამო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით წარმოქმნილი რისკი. აღნიშნული რისკის გასაზომად ბანკი იყენებს “გადაფასების გეჰის” მეთოდს, რომელიც ერთნაირ ვადიანი აქტივებს და ვალდებულებებს ადარებს ერთმანეთს თანხების მიხედვით. დანაკარგის მიღების შესაძლებლობა არის იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს აქვს თანხობრივი გეჰი ერთნაირი ვადის მქონე საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებსა და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებებს შორის და ბაზარზე იცვლება განაკვეთი.

10.4: სავალუტო რისკის მართვა

სავალუტო რისკი არის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეული ბანკის უცხოურ ვალუტაში ფორმირებული წმინდა აქტივების გაუფასურების რისკი, რომელიც ამცირებს ბანკის კაპიტალს.

სავალუტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა სავალუტო რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოს ბანკში სავალუტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგისა და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები ღია სავალუტო პოზიციაზე სხვადასხვა ვალუტების მიხედვით;
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის სავალუტო პოზიციები როგორც ლიკვიდურ სახსრებში, ასევე გრძელვადიან საკრედიტო დაბანდებებში;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით;

სავალუტო რისკების სამართავად ბანკში წესდება შემდეგი ლიმიტი: ყველა უცხოური ვალუტის მიხედვით ბანკის საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტი, როგორც საბალანსო და გარესბალანსო ისე კრებსითი სავალუტო პოზიციების მიხედვით, არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის საუქმადმხედველო კაპიტალის 20%-ს.

10.5: საოპერაციო რისკის მართვა

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც გამოწვეულია გაუმართავი ან ჩავარდნილი შიდა პროცესებით, ადამიანური რესურსებით და სისტემებით, ან გარე ფაქტორებით.

საოპერაციო რისკი ჩნდება ბანკის ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე და დაკავშირებულია ბიზნესის ნებისმიერ მიმართულებასთან. ბანკი ქართუ იდენტიფიცირებას უკეთებს, აფასებს და მართავს საოპერაციო რისკებს შემდეგი პროცესების და ინსტრუმენტების მეშვეობით:

- **საოპერაციო რისკის მოვლენების ანგარიშგება** - ეს არის საოპერაციო რისკით გამოწვეული დანაკარგების, ჩავარდნილი პროცესების და სხვა არა ფულადი სახით მომხდარი მოვლენების აღრიცხვა და ანგარიშგება. ეს მოვლენები ფიქსირდება და რეგისტრირდება ცენტრალიზებულად და ანალიზირდება რისკების პრო-აქტიური მართვისთვის ძირითადი მიზეზების ანალიზის მეშვეობით.
- **სცენარების ანალიზი (RCA)** - ეს პროცესი მიზნად ისახავს მაღალი ზემოქმედების, მცირე ალბათობის, მაგრამ რეალისტური მოვლენების იდენტიფიცირებას, რომელთაც შეუძლიათ ზეგავლენა იქონიონ ბანკზე, ასევე აფასებს შესაბამის ალბათობას და სიხშირეს ძირითადი რისკ კატეგორიების მიხედვით, რათა ბანკმა ადეკვატურად შეძლოს, შეაფასოს არა მხოლოდ არსებული რისკები, არამედ ის რისკებიც, რომლის წინაშეც შეიძლება აღმოჩნდეს ბანკი. ანალიზი ფოკუსირდება მაღალი ზემოქმედების, მაგრამ დაბალი ალბათობის შემთხვევებზე;
- **რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება (RCSA)** - ეს პროცესი მიზანმიმართულია ბანკში არსებული და მოსალოდნელი რისკების შესაფასებლად ბანკში არსებული ბიზნეს პროცესების ანალიზის გზით. იგი აფასებს ბანკის ძირითადი რისკ კატეგორიებისთვის არსებულ თანდაყოლილ რისკებს, კონტროლის ეფექტიანობას და ნარჩენ რისკებს, რომლებსაც შეუძლიათ უარყოფითი ასახვა იქონიონ სტრატეგიული მიზნების მიღწევაზე. ამ გზით ბანკი უზრუნველყოფს, შესაბამისი კონტროლის მექანიზმებისა და/ან აღდგენითი გეგმების არსებობას რათა შეარბილოს რისკისა და ზარალის ზემოქმედება.
- **რისკის მიღება** - დაცვის პირველი ხაზი და დეპარტამენტების დირექტორები ახორციელებენ რისკების იდენტიფიცირებას, რისკის საკითხების და კონტროლის მექანიზმების ნაკლოვანებების დაფიქსირებას. გარკვეულ შემთხვევებში, რისკის მიტიგაცია არ არის შესაძლებელი, ან შესაძლებელია ითხოვდეს აღდგენის ხანგრძლივ პერიოდს. ამ სიტუაციებში რისკი უნდა იყოს მიღებული. ეს პროცესი მხარს უჭერს აღნიშნულ საჭიროებას და აღწერს რისკის მიღების მიდგომას - საკითხის წამოწევას, მიღებას, მონიტორინგსა და ანგარიშგებას.

ზემოაღნიშნული პროცესების შედეგების ანალიზი სრულდება იმ მიზნით, რომ წარმოდგენა შეიქმნას ბანკში არსებული საოპერაციო რისკების პროფილის შესახებ ბანკის რისკ აპეტიტთან მიმართებაში. ანალიზის შედეგად ხორციელდება საოპერაციო რისკების მიტიგაცია ან მიღება (საჭიროების შემთხვევაში) რათა შემდგომში გათვალისწინებულ იქნას ბანკის ბიზნეს საქმიანობაში და სტრატეგიაში.

საოპერაციო რისკის მართვის ჩარჩოს ფარგლები მუდმივად ფართოვდება და ახლდება.

10.6: ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი არის ბანკის რისკი, რომ ვერ მოახდინოს ვალდებულებების გასტუმრება დათქმულ ვადაში ან გაისტუმროს აქტივების მნიშვნელოვანი დისკონტირების გზით

ლიკვიდობის რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. ლიკვიდობის რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადი რისკის მიმართ ტოლერანტობის გათვალისწინებით. ლიკვიდობის რისკის სტრატეგიის შემუშავებისას რისკების მართვის დეპარტამენტის ფინანსური რისკების მართვის და ხაზინის დეპარტამენტის აქტივ-პასივების მართვის განყოფილება ითვალისწინებს ზოგად ეკონომიკურ და საბაზრო მდგომარეობას და მათი შესაძლო ეფექტი ბანკის მიერ აღებულ ლიკვიდობის პოზიციებზე, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროების და მათ შესახებ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის შეფასების საფუძველზე.

სს „ბანკ ქართუ“ ლიკვიდობის მართვა ძირითადად ხორციელდება მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ დაწესებული ლიმიტებით. ბანკში სისტემატიურად ხორციელდება ფულადი ნაკადების დინების

პროგნოზი ვალდებულებების და ლიკვიდური სახსრების სტატისტიკურ ანალიზზე და სხვა ზემოქმედ ფაქტორებზე დაყრდნობით.

11. მნიშვნელოვანი სიახლეები

ბანკი გახდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს პირველადი დილერების საპილოტე პროგრამის მონაწილე. ბანკი, როგორც საქართველოს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების ბაზრის პირველადი დილერი, კლიენტებს სთავაზობს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების როგორც პირველად, ასევე მეორად ბაზარზე ვაჭრობის, შენახვისა და აღრიცხვის მომსახურებას. კლიენტს აქვს შესაძლებლობა ბანკის მომსახურება გამოიყენოს და განაცხადის განთავსებით, მოითხოვოს პირველად ბაზარზე აუქციონში მონაწილეობა. ასევე, შეუძლია ბანკის მიერ, საკუთარ ვებგვერდზე, განთავსებული ფასიანი ქაღალდების შეძენა მეორად ბაზარზე; შეძენილი ან უკვე მფლობელობაში არსებული ფასიანი ქაღალდების აღრიცხვა/შენახვის მომსახურების მოთხოვნა ან მათი მეორად ბაზარზე გაყიდვა.

გასული წლიდან, ბანკი კლიენტებს სთავაზობს ბლუმბერგის BMatch და RFQ პლატფორმებზე განაცხადების პირდაპირ გაკეთების საშუალებას და სავალუტო ბაზარზე ვაჭრობას. კლიენტს შეუძლია ბანკს მისცეს დავალება, რომ მისი სავალუტო გარიგების პირობები განათავსოს ბლუმბერგის სავაჭრო სისტემაში (BMatch ან/და RFQ პლატფორმებზე).

ბანკი აქტიურად იყო ჩართული სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფარგლებში განხორციელებულ პროექტებში. 2020 წლის მარტიდან წლის ბოლომდე საოჯახო, მცირე და საშუალო სასტუმრო ინდუსტრიის ხელშეწყობის პროექტის ფარგლებში დაფინანსდა 40-მდე პროექტი. ბანკსა და სააგენტოს შორის 2020 წლის 12 ივნისს გაფორმდა ხელშეკრულება და საკრედიტო საგარანტიო სქემის ფარგლებში 2020 წელს დაფინანსდა 11 სესხი, რომელთა შორის ახალი სესხების თანხის ჯამმა შეადგინა 3,766,090 ლარი, რეფინანსირებული სესხების თანხამ 445,000 ლარი და რესტრუქტურული სესხების თანხამ 1,289,677.84 ლარი. დამატებით, სარესტორნო ინდუსტრიის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდა 4 პროექტი.

ბანკი გახდა საერთაშორისო საგადახდო სისტემა UnionPay-ის ძირითადი წევრი, ბარათების გამოშვებისა და მომსახურების უფლებით. UnionPay არის ფინანსური სერვისების მიმწოდებელი მსხვილი კომპანია, რომელიც საბანკო ბარათებით მომსახურებას, მობილურითა და ონლაინ გადახდებს უზრუნველყოფს. Visa და Mastercard-თან ერთად არის საკრედიტო და სადებეტო ბარათებით გადახდების მსოფლიოს უმსხვილესი კომპანია.

ბანკმა აქტიურად დაიწყო გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი რისკების აღრიცხვა და გაანალიზება, როგორც ბანკის თავად, ასევე კლიენტების დონეზე. მოხდა ბანკის ESG რისკების შეფასება, ასევე პორტფელში არსებული ბიზნეს სესხების ინდივიდუალური შეფასება და სქორინგი. ბანკი განაგრძობს ESG რისკების მიმართ მიდგომების საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოებას.

12. ანაზღაურების შესახებ ინფორმაცია

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებიდან ანაზღაურებას ყველა წევრი იღებს. ინფორმაცია 2020 წელს გადახდილი ანაზღაურების შესახებ მოცემულია პილარი 3-ის წლიური ანგარიშგების დანართის 24.Rem1 გვერდზე მოცემულ ცხრილში.

დირექტორატის წევრების ანაზღაურებას განსაზღვრავს სამეთვალყურეო საბჭო და შედგება შემდეგი სახის ანაზღაურებისგან: ფიქსირებული ხელფასი და დაზღვევა. ინფორმაცია 2020 წელს გადახდილი ანაზღაურების შესახებ მოცემულია პილარი 3-ის წლიური ანგარიშგების დანართის 24.Rem1 გვერდზე მოცემულ ცხრილში.

EBA გაიდლაინის მიხედვით, ბანკის არც ერთი სხვა თანამშრომელი, გარდა სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორატის წევრებისა არ არის მატერიალური რისკის ამღები პირი.

ბანკის ანაზღაურების სისტემაში არ გამოიყენება აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები. ბანკის არც-ერთი თანამშრომლის ანაზღაურებამ საანგარიშო წლის განმავლობაში არ გადააჭარბა 1 მილიონ ლარს.